

Moció del Grup Municipal Alternativa d'Unitat Popular per la creació d'una moneda local

La crisi derivada de l'epidèmia del coronavirus ha estat un esperó pel desenvolupament local d'iniciatives en suport al petit comerç de proximitat. Una de les propostes que s'han desenvolupat han estat els **vals de compra**. Els vals tenen un impacte rellevant en l'increment de les compres en el comerç local i en l'acostament de la ciutadania al comerç de proximitat, però no generen un arrelament permanent en aquestes dinàmiques de compra, ja que es tracta d'iniciatives acotades en el temps i amb un valor econòmic que, un cop esgotat, exhaureix el propi projecte.

La present moció pretén fer un pas endavant per tal d'afegir valor a aquestes iniciatives, en alineació amb els **Objectius de Desenvolupament Sostenible** subscriuats per aquest consistori.

Així doncs, existeix una altra proposta que, a més de ser una injecció econòmica en el comerç local, **multiplica els efectes tant a escala econòmica com social**. Es tracta de la **moneda local i social**. Es calcula que existeixen almenys 5.000 monedes locals en funcionament arreu del món, impulsades ja sigui des de col·lectius i xarxes d'entitats o bé amb la participació de les institucions públiques. A Catalunya tenim el **model d'èxit** de Santa Coloma de Gramanet amb la [Gramà](#), la [Vilawatt](#) a Viladecans, o el [REC](#) a Barcelona, tots tres amb funcionaments i objectius diferents. Però podem parlar també de l' [Ossetana](#) a San Juan de Aznalfarache (Sevilla), [Ekhilur](#) a Navarra i Euskadi o d'altres.

De fet les monedes locals són un mecanisme d'intercanvi que està creixent arreu del món, com a moneda alternativa que suma a l'objectiu econòmic finalitats socials. Així, **aquestes monedes aconseguixen que els diners es mantinguin vinculats a l'economia real i propera, tot creant arrelament al municipi i entre la comunitat, mentre involucren els diferents agents socials locals (gent que produeix, compra, ven o intercanvia) en el desenvolupament d'activitats econòmiques, s'estimula el consum de proximitat i, en moltes ocasions, es promouen també determinats serveis (com l'ús d'energia renovable) o actituds (com la selecció de residus, la seva reducció, o la recollida de compost)**.

Aquest seria el cas de Lixo, a Portugal, que s'obté com a recompensa pel reciclatge de residus, i que després es pot utilitzar per a comprar als comerços; o la [Mola](#), a Madrid, que s'obté com a recompensa per cada quilo de matèria orgànica aportat a la deixalleria (1kg=0,25moles), i permet fer un % de les compres als comerços associats o intercanvis de béns i serveis amb altres usuàries.

Ekhilur, en canvi, és un sistema de moneda local que aconseguix fidelitzar les compres en els comerços de la regió (el pagament amb la moneda permet obtenir descomptes) i a la vegada finança projectes socials (l'ús de la moneda provoca que una part dels diners es redirigeixi a entitats).

Vilawatt ens ofereix un exemple per a integrar moneda local i transició energètica, que pot ser molt interessant per a Rubí i el seu projecte Rubí Brilla. Es crea Vilawatt com a companyia energètica, es realitza compra agregada d'energia verda a una empresa energètica social i sostenible, tant de particulars *com del mateix ajuntament*, i l'Ajuntament bonifica aquesta compra

amb Vilawatts, la moneda local, que serveix per a fer compres als comerços locals. Les persones també poden lliurement obtenir Vilawatts malgrat que no facin la compra agregada.

La Grama busca que una part de la despesa pública es pagui en aquesta moneda (de moment, part de les subvencions i en un futur, possiblement també salaris), i que pugui ser utilitzada en comerços, empreses, entitats, etc. Així, aconseguen que els diners es mantinguin circulant de forma permanent en el municipi. Hi participen 150 entitats i 400 empreses.

El **Rec**, com La Grama, injecta la moneda per a afavorir el comerç local en aquesta ocasió, a través de la conversió de part dels ingressos del SMI en RECs.

Poden ser eines útils també per a lluitar contra l'exclusió social a través del pagament d'ajudes amb aquesta moneda, Les persones que reben les ajudes se senten més part de la comunitat i en alguns casos fins i tot se'ls remunera per la prestació o intercanvi de serveis a través de la moneda local, incrementant l'autoestima i el sentiment de ser útils i part de la generació de benestar a la comunitat.

Totes aquestes monedes tenen valor **en la mesura que es mantenen circulant, ja que** la seva acumulació no produeix interessos i, a més, per a evitar l'acumulació es pot incloure la seva "oxidació": és a dir, que la moneda perdi valor amb el pas del temps (seria el cas de la Chiemgauer, del sud de Baviera, que perd un 2% del valor si no s'utilitza en un any -aquest valor perdut pot no desaparèixer sinó redirigir-se en moneda per projectes socials).

Així es fomenta l'objectiu de què es mantinguin en circulació dins l'economia municipal, tot multiplicant el seu impacte. Si els vals de compra que s'han emès aquest hivern haguessin estat sota la fórmula de la moneda local, avui no estarien exhaurits, sinó encara circulant de mà en mà i generant nova activitat comercial. Com a exemple, la Grama ha suposat introduir aproximadament 700.000 grams a l'economia de Santa Coloma (a través del pagament de subvencions) tot originant un volum de circulació de 2.540.730 grams. Calculen que el seu efecte multiplicador el 2019 fou de l'11¹. A Barcelona, l'efecte multiplicador del REC ha estat del 2,95% en els 12 primers mesos de funcionament (es va iniciar a finals del 2018), malgrat que l'estimació inicial era de l'1,91%².

Despesa pública a la zona	Multiplicador inicial	Impacte en l'economia local inicial	Multiplicador després actuació	Impacte en l'economia local després de l'actuació	Increment de l'impacte econòmic local
800.000 €	1,91	1.528.000 €	2,95	2.360.000 €	832.000 €

La participació dels ajuntaments en les monedes locals, a través per exemple del pagament d'ajudes amb elles, o fins i tot de part del sou dels càrrecs electes i directius (com és el cas del Bristol Pound i, en el futur, de la Grama) és una garantia per al seu estímul i bon funcionament.

Les monedes locals tenen, però una història molt llarga i han permès, en èpoques de crisi financera, aportar liquiditat a les economies locals, tot protegint en cert grau el consum i

¹ <https://www.lavanguardia.com/local/barcelona/20201010/483969318843/moneda-local-crisis.html>

² https://rec.barcelona/wp-content/uploads/2020/02/informe-final_CAT_compressed.pdf

l'economia de proximitat (seria el cas del WIR suís, nascut amb la Gran Depressió i encara en actiu, o bé les que van crear-se a l'Argentina durant el "corralito" o el TEM a la crisi grega). De fet, a Rubí els anys 30 ja havíem tingut una moneda local, promoguda per La Cooperativa La Rubinense, que va poder ajudar les famílies en els pitjors temps de crisi i guerra civil.

Referències:

Articles generals sobre monedes socials:

- [La Vanguardia. Article sobre La Grama.](#)
- TV3. [La Grama](#)
- [El País. Article de 2020 sobre la trobada estatal de monedes socials](#)
- [El País. Article que sintetitza informació sobre les monedes socials](#)
- [Triodos Bank. Article: "¿Son las monedas alternativas más éticas?"](#)
- [UOC. La moneda social: una herramienta contra las crisis financieras](#)
- [Economía Solidaria. "Explicación práctica sobre moneda social"](#)

Història i funcionament:

- https://es.wikipedia.org/wiki/Moneda_local#La_moneda_social
- <http://historiaygrupomuseorubi.blogspot.com/2019/11/una-petita-historia-de-la-cooperativa.html>

Per estar al dia: <https://www.facebook.com/imonedasocial>

Monedes locals:

- <http://grama.cat/>
- <http://www.vilawatt.cat/ca>
- [Sobre el Lixo](#)
- <https://rec.barcelona/>
- <https://www.monedamola.com/>
- <https://ekhilur.eus/>
- <http://www.sanjuandeaznalfarache.es/es/actualidad/noticias/La-moneda-ossetana-ha-llegado-a-706-familias-y-ha-generado-mas-de-7.000-compras-en-comercios-locales>

Altres recursos

- ['Observatori de la Moneda Complementària \(OMC\)](#)
- <https://monedalliure.org/>
- [Estudi sobre la moneda social impulsat per l'Ajuntament de Barcelona](#)

És per tot això que el Grup Municipal de l'Alternativa d'Unitat Popular proposa al Ple de l'Ajuntament de Rubí l'adopció dels següents acords:

1. Implementar una moneda local i social amb oxidació a la nostra ciutat, de forma participada amb associacions de comerciants i mercats, entitats de la ciutat, empreses i col·lectius de la xarxa d'economia social i solidària.
2. Estudiar el format i funcionament d'aquesta moneda, per tal de valorar si a més de suposar una dinamització del comerç local i de proximitat es pot utilitzar per a promoure polítiques concretes: de residus, d'energia, socials, o altres.
3. Implementar el projecte amb la següent temporització aproximada:
  - a. Estudi i proposta del format i funcionament de la moneda: **2021**
  - b. Creació de l'estructura que ha de poder sostenir la moneda (web, xarxa d'establiments, procediments administratius, etc.): **gener - novembre 2022.**
  - c. Difusió i inici del projecte: **desembre 2022**